

נתיב ■ שנה ארבע-עשרה ■ גיליון 2 (79) ■ אדר תשס"א ■ מרס 2001 ■ 35 ש"ח

טור העורך	2	היעד המרכזי של ממשלת שרון: מיגור הפוטנציאל הצבאי של הרשות
מאמרים	3	שקיעתו של כוח ההרתעה הישראלי
	20	המקראה לכיתות ט': "המאה ה-20" – תרומה נכבדת לסילוף ההיסטוריה
	29	ההגירה המוסלמית והמערב
	32	ביל קלינטון: "הידיד הגדול ביותר בבית הלבן"
	36	דניאל ברנבויס: מחירה של התרפסות
	45	הנפט ומדיניותה של ארה"ב כלפי ישראל
	49	משימות יהודיות-ציוניות לראש הממשלה
	56	"כל שנעשה רחמן על האזורים לסוף נעשה אכזר על הרחמנים" – לקחים אקטואליים של מדרש עתיק יומין
	63	שבי"כ שלום, פלוגה די' (או: "ההסדר")
עימות רעיוני	70	מרכז אריאל והשמאל הישראלי: מחקר בעריכת יונה הדרי – פרק א'
	71	דברי הסבר במקום מבוא
	72	תהליך שלום או אכיפה אסטרטגית: סוגיות לדיון
	79	שבע תועבות בלבם
	86	שבע תועבות בלבן
	99	תשובה למרטין שרמן
ביקורת ספרים	106	משפטפנטות ללא ריאליזם מדיני, יוסי ברנע על אוסלו: נוסחה לשלום, מאת יאיר הירשפלד ■
	109	מדריך הגלות של ימינו? לורנס ויינבאום על PHILLO Atlas Handbuch für jüdische Auswanderung, מבוא מאת סוזן אורבן-פהר

נתיב לספרות, אמנות וביקורת • עורך: משה שמיך

מוסף בצרון ע"ש רב צעיר לתרבות עברית ולחכמת ישראל

שירה	יפה צינס [111]; אלחנן ניר [121]
סיפורת	חיים אלטהולץ – כלב ושמו בובק [122]
מסה וביקורת	אבינדב ויתקון – משורר לא לאומי [112]; יוסף אורן – צה"ל על כַּנְתּוּס הַסּוּפֵר [116]; מרים גודאל – במבט מפוכח ובנפש אוהבת [124]
תעודה	א.ד. גורדון – מכתב מדגנייה לברלין [126]
נתיב	127 תוכן העניינים של הגיליון הבא
	ii-v תקציר באנגלית

מועצת המערכת
פרופ' פול איידלברג, פרופ' אדוארד אלכסנדר, אפרים בן-חיים, ד"ר אהרון בן-עמי, פרופ' יוסף בן-שלמה, ד"ר יורם בק, פרופ' ירמיהו ברנובר, פרופ' לו-רנה ברס, ד"ר גיורא גולדברג, ד"ר לורנס ויינבאום, פרופ' הלל ויס, אלוף (מיל') רחבעם זאבי, פרופ' עזרה זהר, פרופ' רפאל ישראל, ד"ר נטע כהן דור-שב, שמואל כץ, עו"ד אהרון פאפו, פרופ' הראל פיש, פרופ' אמיל פקנהיים, נעמי פרנקל, יואש צידון-ציאטו, פרופ' אליאב שוחטמן, ד"ר מרטין שרמן, פרופ' שלמה שרן.

עורך: אריה סתיו ■ עורך משנה: נח איתן ■ מנהלה: איטה חורול ■ מנהלת פרסומים: לאה קוכנוביץ ■ ריכוז המערכת: סלין מיכליס ■ הפקה: א. אורן בע"מ

נתיב דו-ירחון ■ המו"ל: מרכז אריאל למחקרי מדיניות ■ ISSN 7092-1187

מערכת ומנהלה: ת.ד. 830, שערי-תקוה 44810, טל' 03-906-3920, פקס 03-906-3905 ■ מנויים: טלפקסי 03-533-9822 ■ דואר אלקטרוני: acpr@inter.net.il ■ אתר אינטרנט: www.acpr.org.il

דמי מנוי לשנה: 150 ש"ח ■ מנוי חו"ל \$60 ■ דעות הכותבים במאמריהם אינן מבטאות בהכרח את דעת המערכת ■ אין המערכת מחזירה כתבי-יד ואינה אחראית לתוכן המודעות.

היעד המרכזי של ממשלת שרון: מיגור הפוטנציאל הצבאי של הרשות

המשימה המרכזית הניצבת בפני ממשלת שרון היא מיגורה של הרשות הפלשתינית בטרם זו תהיה ליישות ריבונית. הניצחון הגורף בבחירות שנגרם במידה מכרעת עם ניטרולו של הקול הערבי בשל סירובו של ציבור זה להצביע, חשף את האמת הבסיסית של מדינת היהודים כשהיא פטורה מעונשה של האירדנטה הערבית, והיא, כי רובו המוצק של הציבור דוחה את מדיניות "השלום" של השמאל, ורואה בה אסון וסיכון קיומי למדינתו. הנה כי כן על פי המנדט שקיבל שרון מציבור בוחריו, הוא נדרש לנצל את חלון ההזדמנות ההיסטורי ולעצור את תהליך ההרס העצמי שבו נתונה ישראל מאז ספטמבר 1993. על שרון לדעת כי השלב הבא בתורת השלבים שמשית על ישראל העולם הערבי בכלל ומצרים בפרט, באמצעות אש"ף, נע בשלושה מישורים: (א) דלגיטימציה מדינית של גבולות 1949 במגמה לגמד את ישראל בגבולות החלוקה בהתאם להחלטת האו"ם 181; (ב) הרס דמוגרפי באמצעות הצפתה של ישראל בפלטי 48 על בסיס החלטת האו"ם 194. (ג) קפיצת מדרגה בהיקף הטרור עם ייסודו של צבא סדיר פלשתיני אשר ימנה 150 אלף חייל חמוש באמל"ח מתקדם, ואשר יחתום על הסכמים לשיתוף פעולה אסטרטגי עם מדינות ערב בהתאם להחלטות הליגה הערבית.

בשלב זה, כאשר הערבים יגיעו למסקנה כי הצליחו למזער את הסיכון מצידה של ישראל לרמה נסבלת מבחינתם, ייצאו למלחמה כדי לחזק את מדינת היהודים מעל פני האדמה. הרס המפקדות של הפת"ח ושאר ארגוני הטרור – תכלית קיומו של ערפאת וחבר מרעיו – יביא בהכרח להתפוררותה של הרשות הפלשתינית, תהליך שאת ניצניו ניתן לאבחן כבר עתה. מעשה זה הוא למרבה האירוניה, חובתה של ישראל אף על בסיס הסכמי אוסלו. הצבא שהקים ערפאת גדול פי ארבעה מזה המותר, והוא חמוש בנשק הנמסר לו על ידי מצרים, האסור בתכלית האיסור על פי סעיפי ההסכם. למותר לציין שהפרה זו של ההסכם, החושפת באופן כה בוטה את כוונותיו האמיתיות של ראש ארגון המחבלים (הפת"ח בראשותו של ערפאת מוגדר בחוק גם עתה כארגון טרור), בה בלבד מצויה עילה להסתלקותה החד-צדדית של ישראל מן ההסכם. על כך בדיוק הצביע הציבור בהמוניו בבחירות האחרונות.

הנה כי כן, מיגורה של הרשות תסכל באיבן את המגמות הרוות האסון שצוינו לעיל וישראל תיחלץ מן הסחרור הקטלני שבה היא לכודה זה עשור. איש איננו משלה את עצמו שהדבר יהיה קל. הערבים יכו בתופי מלחמה; הטרור יגבר, הקהילה האירופית עלולה להטיל סנקציות ומחלקת המדינה בושיגנטון תצא מכליה. אל אלה יש להוסיף את מתקפת רצח האופי של "מחנה השלום". אולם כל אלה ועוד עדיפים לאין שיעור על שבירת המפרקת הצפויה לישראל מריצת האמוק שבה נתקפה מדינת היהודים תחת המסווה האורוליאני של "תהליך השלום".

השאלה הנשאלת היא כמובן, האם אריאל שרון ינחן בתכונות הנדרשות ממנהיג לאומי בעתות משבר. עיון בקווי היסוד של ממשלת האחדות, אותו בליל תבוסתני הנגוע בעיוורון מדיני ומשאלות לב, שרק אמש יכול היה לשמש מצע רעיוני של מרצ, מעורר חשש כבד שמא בכוונת שרון להעניק לגיטימציה של ה"ימין" ר"ל למגמות שאותן יזם השמאל. מגמות שאת סיכולן דורש ממנו הבוחר. החיזור אחר פרס בניסיון למסור לידיו את תיק החוץ "על מנת לזכות את שרון בלגיטימציה בינלאומית" (כדברי מקור בליכוד), הוא בדיוק אותו תסמין של רגש נחיתות שליווה את מנחם בגין (בתמיכה איתנה של אריאל שרון) במעשה הכשל המדיני החמור ביותר בתולדות ישראל בקמפ דייוויד. אם ניתן להצביע על אישיות אחת שחוללה יותר מכל אחד אחר את טירוף המערכות הישראליות, פרס הוא האיש. זכורה נבואתו הקודרת של משה שרת: "אם אראה את פרס על כיסאו של שר בישראל, אקדק קריעה על המדינה".

א"ס

טור העורך נכתב על דעתו של המתבר בלבד ואיננו מבטא בהכרח את דעת חברי מועצת המערכת של נתיב.

בהוצאה לאור של נתיב מבקשים חברי מועצת המנהלים והמועצה המייעצת להגיש לקורא כתב-עת סגולי לדיון מעמיק ומקיף בשאלות היסוד הקיומיות של מדינת ישראל והעם היהודי.

שערי נתיב יהיו פתוחים למגוון נושאים וכותבים רחב, ובלבד שיהיה בהם כדי להפרות ולהעמיק את הדיון הפוליטי, החברתי והתרבותי בישראל.

מועצת מנהלים

◀ פרופ' צבי אופיר

אליהו אלוני

יוסף בודנסקי

ד"ר ארנסט בלוך

יוסי בן-אהרון

משה גלבע

מרק זל

חיים חכם

ד"ר עוזי לנדאו

◀ מרדכי קריינר

יצחק שמיר

יאיר שמיר

המועצה המייעצת

פרופ' פול איידלברג (ארה"ב)

פרופ' משה ארנס

◀ פרופ' יוסף בן-שלמה

פרופ' לורנה ברס (ארה"ב)

מישל גורפינקל (צרפת)

פרופ' אריה הילמן

פרופ' גוסטב הנדריקסן (שוודיה)

פרופ' ויליאם ון קליב (ארה"ב)

◀ פרופ' עזרה זהר

◀ פרופ' ישראל חנוקוגלו

◀ פרופ' רפאל ישראלי

שמואל כץ

◀ יואש צידון-צ'אטו

פרופ' יוג'ין רוסטאו (ארה"ב)

◀ פרופ' אליאב שוחטמן

משה שמיר

ד"ר מרטין שרמן

מנכ"ל

אריה סתיו

◀ ועדת היגוי

◀ ועד מנהל